Asia tulisi käsitellä 30.8.2016 kokouksessa

6
Ympäristölautakunnan lausunto aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle telekaapelin, vesijohdon ja paineviemärin rakentamisesta Hernesaaren ja Pihlajasaaren välille

HEL 2016-008925 T 11 01 01

ESAVI/6688/2016

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle asiassa seuraavan lausunnon.

Pihlajasaaren ympäristössä on silakan kutualueita. Kaapelin, johtojen ja viemärin asennustöiden aiheuttama veden samentuminen voi vaikuttaa haitallisesti silakan kutuun. Luvan lupamääräyksissä tulee ottaa huomioon, että samentumista aiheuttavia työvaiheita ei tule merialueella tehdä silakan kutuaikana touko-kesäkuussa. Työt tulee lisäksi ajoittaa niin, ettei lintujen pesintä hankealueen läheisillä luodoilla häiriinny.

Hankealueen läheisyydessä sijaitsee kaksi uimarantaa sekä saunapalveluita tarjoavaa yritystoimintaa. Tästä syystä olisi suositeltavaa, että rantojen kaivuutyöt ja muut samentumista aiheuttavat työvaiheet suoritettaisiin uimakauden 1.6.-31.8. ulkopuolella, jotta haitat rantojen virkistyskäytölle olisivat mahdollisimman vähäiset

Johtojen ja viemärin Hernesaaren puoleisen rantautumiskohdan läheisyydessä on sedimenttitutkimuksissa havaittu ympäristöministeriön ruoppausohjeen tason 1B ylitys (PCB- ja PAH-yhdisteet). Pilaantuneisuuden vaikutusta työn tarkempaan toteutukseen ei hakemuksessa ole esitetty. Hakemuksessa todetaan yhteenvetona, että hankkeen vaikutukset veden samentumiseen ja veden laatuun ovat lyhytkestoisia ja paikallisia.

Kaapelin ja johtojen asennustöiden mahdollisten vaikutusten tarkkailu voitaneen sisällyttää Jätkäsaaren edustan merialueen yhteistarkkailuohjelmaan.

Pienimuotoisen asennushankkeen ympäristövaikutukset ovat ennalta arvioiden niin maltillisia, että ympäristölautakunta puoltaa töiden valmisteluluvan myöntämistä.

Esittelijän perustelut

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Helsingin kaupungin liikuntaviraston vesilain mukaisesta hakemuksesta koskien telekaapelin, vesijohdon ja paineviemärin rakentamista Hernesaaren ja Pihlajasaaren välille. Kaupunginhallitus pyytää lausuntoa samasta asiasta.

Liikuntaviraston hakemus koskee telekaapelin, vesijohdon ja paineviemärin rakentamista, rakentamisen vaatimia ranta-alueiden kaivuita sekä edellä mainittujen rakenteiden sijoittamista merialueelle. Lisäksi haetaan valmistelulupaa töiden aloittamiselle ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemista. Rakennettavat kaapelit ja johdot tulevat korvaamaan Hernesaaren ja Pihlajasaaren välissä tällä hetkellä kulkevat rakenteet. Kaapeli ja johdot palvelevat liikuntaviraston hallinnoimaa Pihlajasaaren virkistyskäyttöaluetta sekä liikenneviraston alusliikennepalvelun (VTS) tutka- ja kameralaitteita. Hanke toteutetaan osana Länsisataman alue-rakentamisen edellyttämiä järjestelyjä.

Merialueella vesijohto ja paineviemäri asennetaan pohjaan painotettuna. Kaapelit ja johdot kaivetaan suojaputkessa rantaluiskaan. Kaivumassoista rakentamiseen kelpaavat kitkamaat käytetään kaapeleiden ja johtojen peittämiseen ja rakentamiseen kelpaamattomat koheesiomaat kuljetetaan maa-alueelle, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maita. Vesi- ja viemärijohdon Hernesaaren puoleisen rantautumispisteen läheisyydestä otetusta sedimenttinäytteestä on analysoitu tason 1B ylittäviä pitoisuuksia PAH- ja PCB-yhdisteistä.

Kaapeleiden ja johtojen rantaluiskiin kaivun yhteydessä sekä merenpohjan tason alapuolelle peiton yhteydessä vesialue toimenpiteen läheisyydessä samenee hetkellisesti. Hankkeen vaikutukset veden samentumiseen ja veden laatuun ovat lyhytkestoisia ja paikallisia. Samentumisen seurauksena kalat saattavat kuitenkin karttaa kaivu- ja peittoaluetta. Kaivun ja peiton seurauksena pohjaeläimistö tuhoutuu ja kaivu- tai täyttömassaa leviää pieniä määriä ruoppausalueen läheisyyteen peittäen pohjaeläimistöä. Hernesaaressa merenpohjan pintakerros sisältää jonkin verran haitta-aineita ja kaivu-ja peittotyön yhteydessä haitta-ainepitoista sedimenttiä voi levitä lähiympäristöön pieniä määriä veteen suspendoituvassa massassa. Kaivu- ja peittotöiden päätyttyä palautuu pohjaeläimistö ruoppausalueen ympäristössä suhteellisen nopeasti ennalleen.

Suunnittelualueen läheisyydessä ei sijaitse Natura-alueita. Lähin luonnonsuojelualue on Läntisen Pihlajasaaren lehto, joka sijaitsee noin 500 m etäisyydellä suunnittelualueen eteläpuolella. Läntisen Pihlajasaaren itärannalla sijaitsee luontotyyppinä suojeltu merenrantaniitty. Noin 1,5 km etäisyydellä suojelualueesta länteen sijaitsevat Vattuniemen ja Melkin luonnonsuojelulain mukaisesti suojellut merenrantaniityt. Suunnitte-

lualueen läheisyydessä sijaitsee useita linnustollisesti arvokkaita luotoja ja saaria, näistä lähimmät ovat suunnittelualueen molemmin puolin sijaitsevat Lasimestarinletto Läntisen Pihlajasaaren pohjoispuolella sekä Itäinen Pihlajasaari. Lähimmät arvokkaat kasvillisuuskohteet sijaitsevat Lauttasaaren eteläosissa, noin 1,5 km etäisyydellä suunnittelualueesta. Hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia suunnittelualuetta lähimpinä oleviin luonnonsuojelukohteisiin.

Suunnittelualue on noin 200 m etäisyydellä Pyhän Birgitan puiston uimarannasta sekä sauna- ja ravintolakompleksi "Löylyn" rannasta. Hankkeesta ei arvioida aiheutuvan merkittäviä vaikutuksia uimarannan tai rakennuksien käytölle. Pihlajasaaren rannassa hankkeen aikainen kaapeleiden ja johtojen rantaluiskaan kaivuu ja peittäminen rajoittavat rannan käyttöä. Työ on kuitenkin lyhytaikainen ja tehdään saarta hallinnoivan liikuntaviraston sekä heidän asiakkaittensa tarpeisiin, joten hankkeesta saatava pitkäaikainen hyöty katsotaan lyhytaikaista käyttörajoitusta merkittävästi suuremmaksi.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Ville Hahkala, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
ville.hahkala(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö ympäristönsuojeluviranomaiselle
2 Hakemusasiakirjat

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Kaupunginhallitus	Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristölupavastuualue	Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Ympäristönsuojeluosasto	Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano